

ואהבת לרעוהך כמוך

בית ספר רעות-פתח תקווה

תכנית לימודים בית ספרית

חינוך מיני חברתי

מנהלת ביה"ס: גב' אורלי קלצ'וק

צוות כתיבה:

מחנכות: נחמה בן דוד, עידית שמיר, גילת סלמן, ליאת בן ברוך, איילת שי, מאיה חזן, רחלי שטרן, רבקה גבאי

יועצת ביה"ס:

יפעת גרשומביץ

הנחייה ועריכה פדגוגית:

ורד בן דרור

תכנית לימודים בית ספרית- חינוך מיני חברתי

רציונאל, מטרות ועקרונות מנחים:

רציונאל:

חינוך מיני חברתי הינו תחום חשוב באשכול הכנה לחיים המתקיים בבית הספר כחלק מיישום תכניות הליבה של החינוך המיוחד. בבסיס התוכנית עומדת המטרה לסייע לתלמידים לגבש לעצמם ידע, עמדות, ערכים, אמונות תפיסות והתנהגויות נורמטיביות הקשורות לזהות ולהתנהגות מינית וכן ליחסים בין אישיים. תלמידי בית ספר רעות מתפקדים על הרצף האוטיסטי ומתוך כך מתאפיינים בקושי בהפנמת קודים חברתיים והבנת סיטואציות חברתיות, מה שמקשה על הסתגלותם בחברה ואף מעמידם במצבי סיכון אפשריים.

על רקע צרכים ייחודיים אלה עולה החשיבות והמשמעות בבניית תכנית מותאמת אשר תסייע לתלמידים לכוון את עצמם ולעשות בחירות מודעות להתנהגותם האישית והחברתית. כל זאת תוך שמירה על זכויות אישיות, רכישת מיומנויות תקשורת חיוביות ורכישת נורמות מקובלות. התכנית בנויה תוך התייחסות לרצף ההתפתחותי של התלמידים בשכבות הגיל השונות במישור הגופני, התפקודי- חברתי והרגשי. מתבססת על תפיסה הוליסטית של הפרט ומשלבת בין ידע מותאם בנושא, מודעות להתפתחות האישית ודרכי התמודדות מתאימות. צוות מחנכות בית הספר לקח על עצמו לבנות במשותף את התוכנית בליווי הדרכה פדגוגית ומקצועית, זאת בשל העובדה שמעבר לעובדה כי התוכנית מיושמת על בסיס שבועי מערכתי קבוע בכל הכיתות ע"י הצוות החינוכי, העקרונות שמנחים את התוכנית באים לידי ביטוי ומיושמים לא רק בשיעור הכיתתי אלא בהוויית החיים הבית ספרית.

עקרונות מנחים:

התוכנית מבוססת על ההבנות הקיימות ביחס לעקרונות המנחים את תכנית הליבה של החינוך המיוחד (ל"ב 21) ועל ההבנות העולות מתוכנית 'מעגלים' העוסקת במרחקים חברתיים.

מתוך כך ישנה התייחסות הן לרמת הקניית הידע, המושגים, המיומנויות והכללים הלוקחים חלק בתחום החינוך מיני- חברתי, הן לרמה הנורמטיבית העוסקת בהוצאת הידע ומעריך הביצועים שנלמדו לפועל בזמן ובמקום המתאים- דבר אשר מקבל משנה תוקף בקרב תלמידי ביה"ס אשר מתקשים בהבנת מצבים חברתיים, והן לרמה הערכית אשר מנחה את ה'לשם מה' מלמדים מה שמלמדים ומעבירים את המסרים הנדונים- בשיח התוך ציוותי וכמובן בשיח עם התלמידים בחתירה לפיתוח אחריות, מודעות, שליטה והכוונה עצמית. שכן, ישנה התייחסות למעגלי קרבה שונים כחלק מהבנת המרחב הפרטי מול המרחב הציבורי, זאת תוך הפגשת התלמידים עם הצד התפקודי- חברתי בכל הקשור לדרגות קרבה, מרחב אישי, מודעות אישית, התנהגות מינית וחברתית מקובלת ומיומנויות תקשורת בין אישיות, תוך הקפדה על מתן הזדמנויות שונות להדגמה ותרגול מיומנויות וכישורים חברתיים.

מטרות התוכנית :

- רכישת מיומנויות חברתיות וכישורים אישיים, תוך ביסוס ההבנה לגבי גבולות התנהגות ברורים ומקובלים.
- שיפור הערכה עצמית דרך הבנה, קבלת שינויים פיזיים ורגשיים ויחס טוב יותר כלפי הגוף.
- הקניית מידע אמין אודות מיניות האדם, תוך התחשבות בשלב ההתפתחותי של התלמיד.
- פיתוח והבנת הערכים, העמדות, והאמונות אודות פרטיות, כבוד, מיניות.
- טיפוח גישה חיובית למיניות האדם ולזהות המינית, תוך הדגשת הדומה והייחודי לכל מין.
- הגברת הכושר להחלטה אוטונומית של היחיד תוך התחשבות בזולת.
- גיבוש זהות עצמית, חברתית- מינית.
- פיתוח מודעות למצבים עלולים להוביל לניצול ופגיעות מיניות ומניעתם.

בי"ס רעות- פ"ת

תכנית הוראה לשכבה א-ב – חינוך מיני חברתי

1. התחום הבריאותי- גופני

מטרות	יעדים	הצעות לפעילויות	אמצעים רלוונטיים
1.1 התפתחות גופנית ומינית	התלמיד יזהה עצמו בתמונה ובמראה.	<ul style="list-style-type: none"> שילוב אמירת השם הפרטי, "אני" "הגוף שלי" בזיהוי העצמי במפגש בנושא הגוף שלי, במפגש בוקר/ מפגש חברתי (ובכל פעילות רלוונטית במהלך היום). משחקי הפעלה: "המלך אמר", חיקוי תנועות. משחקים במרחב: להכניס רגל לחישוק/ להכניס יד למעגל... 'טיול על הגוף' – פעילות להכרות עם אברי הגוף/ נילי פירסט. הרכבת פאזל דגם גוף פעילויות של חיקוי תנועות בליווי שירי- תנועה, כדוגמת: "מי יכול לשים...?", "שלום לכולכם", "הוקי פוקי" לוטו, מיונים, התאמה של איבר לפעילות בתמונות ובאופן מעשי (עשיית פעילות ושיום האיבר בו משתמשים בעשייתה). שילוב פעילויות אומנות בנושא: יצירת דגם משותף של גוף, ציור אישי של מתאר הגוף של כל אחד מהתלמידים 	<ul style="list-style-type: none"> מראה תמונות גוף של התלמידים סמלי pcs דגם גוף ילדה/ ילד פאזלים בובת גוף מצלמה שימוש בתמונות מס: 5 א', 6 א', 3 א', 4 א' – מתוך: "ערכת תמונות להתפתחות מינית חברתית"/ רונית ארגמן.
	התלמיד יזהה וישיים את אברי גופו החיצוניים.		
	התלמיד יציין את מיקומם של אברי הגוף.		
	התלמיד יבנה דמות ע"פ רצף האיברים מלמעלה למטה.		
	התלמיד יציין את תפקודם של אברי הגוף		
	התלמיד יזהה את המושג: גוף ואברי גוף.		
הכרות עם אברי החישה ותפקידם (חמשת החושים)	חמשת החושים: התלמיד יציין מהם חמשת החושים וישייך את איבר החישה המתאים לכל אחד מהחושים: פה, ידיים, אוזניים, עיניים ואף.	חמשת החושים: הדגשת האיבר המתאים לחוש הנלמד באמצעות דגם פנים/ גוף, הקפה בעיגול, הסתרת כל הדגם ועשיית חלון במקום של האיבר. מיונים/ התאמות התייחסות להעדפות אישיות	<ul style="list-style-type: none"> דגם פנים / גוף מאכלים בטעמים שונים שימוש בשיר "בואו נתופף על התוף הגדול" טייפ/ דיסק תמונות וסמלים
	חוש הטעם: התלמיד יתאים את הפעולה לחוש הרלוונטי: בפה טועמים, באף מריחים, בידיים ממששים, באוזניים שומעים, בעיניים רואים.		
	חוש הריח: התלמיד יציין את הטעמים: מתוק, מלוח, חמוץ, ימיין מאכלים ותמונות ע"פ הטעם ויציין את הטעם המועדף עליו.		
	התלמיד ימייין חפצים/ תמונות ע"פ ריחות נעימים/ לא נעימים.		
	חוש הריח: התנסות בהרחת ריחות שונים (פרח, בושם, לימון, פרי הדר וכו')		

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> • אביזרים שונים להמחשת חוש הראייה: משקפת, זכוכית מגדלת, משקפי שמש, משקפי ראייה, משקפת שחיה. מראה • דיסק קולות • משחק קולות וצלילים • דפי עבודה מיונים/ התאמות/ השלמת משפטים • תמונות וסמלי PCS • כלי נגינה • חפצים במרקמים שונים כגון: צמר גפן, ספוג, סקוטש, כדורים במרקמים שונים, אבן, לגו ועוד • קופסת מישוש 	<p>חוש הראייה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התנסות באביזרים הקשורים לחוש הראיה. • פעילות של הכנת משקפיים עם נייר צלופן בצבעים שונים (ע"פ בחירת התלמיד) • פעילות של כיסוי העיניים להמחשת התפקיד של העיניים. <p>חוש השמיעה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • משחקי צלילים וקולות, זיהוי תמונה ע"פ שמיעת קול מתאים (לוטו צלילים) • הקלטת התלמידים ואנשים מוכרים, השמעתם וזיהויים ע"י התלמידים- לוטו תמונות התלמידים (לסמן את התלמיד ששמעו את קולו) • הצגת חפצים/ תמונות לתלמידים ובקשה מהתלמידים להשמיע את הקול המתאים למשל: אמבולנס, בע"ח, טלפון • משחקי חיקוי להמחשת הצלילים חזק וחלש למשל: לתופף על תוף חזק וחלש, לצעוק חזק וחלש, לנגן חלש וחזק. <p>חוש המישוש:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מישוש חפצים הנמצאים בקופסא סגורה וזיהויים ע"י התלמידים • חשיפה לחפצים במרקמים שונים • מיון החפצים לפי המרקם (רך- קשה, מחוספס-חלק) • מציאת חפצים בכיתה ע"פ הוראה: בואו נמצא חפצים רכים, קשים 	<p>חוש הראייה: התלמיד יציין חפצים שדרכם אפשר לראות.</p> <p>חוש השמיעה: התלמיד יבחין בין רעש חזק לחלש, יכיר צלילים בסביבה: אמבולנס, צלצול טלפון, כלי נגינה וכו".</p> <p>התלמיד יציין קולות וצלילים נעימים ולא נעימים עבורו.</p> <p>חוש המישוש: התלמיד יזהה מרקמים: רך - קשה, חלק- מחוספס. ויציין מה המרקם המועדף עליו</p>	<p>הכרות עם אברי החישה ותפקידם (חמשת החושים)</p>	<p>1.1 התפתחות גופנית ומינית</p>

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> תמונת גוף עם איברים נשלפים מראה 	<ul style="list-style-type: none"> השלמת איברים בתמונת גוף/ פנים ציור גוף/ פנים פעילויות באמצעות מראה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יבנה דגם פנים בצורה נכונה - ישלים איבר חסר במקום הנכון התלמיד יבנה דגם גוף בצורה נכונה- ישלים איבר חסר במקום הנכון, יזהה איבר חסר בתמונה המוצגת לו. 	<p>הכרת סכמת הגוף</p>	<p>1.2 דימוי גוף</p>
<ul style="list-style-type: none"> שימוש בסמלים/ תמונות, שימוש במראה. 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת תעודת זהות אישית לכל תלמיד באמצעות שימוש בסמלים/ תמונות, שימוש במראה. שימוש בשיר "חברים בכל מיני צבעים" ופעילויות סביב השיר. מיון תמונות של בנים ובנות- תלמידי הכיתה ובני משפחה, תמונות מעיתונים הכנת טבלה המכילה את נתוני הגוף החיצוניים של כלל תלמידי הכיתה והשוואה ביניהם. סדנת ציור מתאר הגוף האישי וצביעתו. הדגשת ההיגדים: "הגוף שלי הוא יחיד ומיוחד" (מיוחד= שונה מגוף אחר) "כל אחד שייך לקבוצת בנים או לקבוצת בנות", "כל אחד נולד זכר או נקבה" 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד ירכיב תעודת זהות אישית הכוללת: צבע עיניים, צבע שיער, אורך שיער, מין (בן/בת). התלמיד יזהה את השונה והדומה בינו ובין חבריו לקבוצה מבחינה <u>חיצונית</u> (גובה, צבעים)- לכולנו יש שיער, הצבע שונה וכו'. התלמיד יתייחס להבדלים <u>במגדר</u> בן/בת. - יזהה מי בן-זכר, ומי בת- נקבה- בכיתה ובמשפחה. 	<p>הכרת אפיוני הגוף האישיים/הייחודיים, הכרת הדומה והשונה בין בני האדם</p>	
<ul style="list-style-type: none"> תמונות המתייחסות למוטיב הניקיון (נקי/ מלוכלך), ולאירועים חברתיים המתייחסים לנושא הניקיון. איפד 	<ul style="list-style-type: none"> מיון תמונות גוף למלוכלך ונקי (ידיים, פנים, גוף) המללת המושגים/ הסמלתם ע"י pcs בזמן עשיית פעולות הקשורות לניקיון הגוף: שטיפת ידיים כשחוזרים מהחצר, שטיפת פנים לאחר הארוחה וכו'. שימוש באפליקציית: pepi bath בה מתבקשים התלמידים לדאוג לניקיונה של הדמות (שירותים, צחצוח שיניים, סירוק שיער, קינוח אף, גזירת ציפורניים...) שימוש בתמונות המתארות אירועים הקשורים לחשיבות הניקיון כמו: ילד מלוכלך והחברים מתרחקים ממנו, ילד נקי ומשחקים אתו וכן הלאה. שימוש בתמונות סיבה ותוצאה (אם.. אז..), לדוגמא: אם אוכלים בידיים מלוכלכות- אפשר להיות חולים. 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יציין: נקי/ מלוכלך ביחס למצבים נתונים וידע לזהות כשהוא מלוכלך/ נקי. התלמיד יקשר בין ניקיון לשמירה על אסתטיקה אישית (נעים/ לא נעים בקרבת מישהו נקי/ מלוכלך). התלמיד יקשר בין לכלוך/ אי שמירה על ניקיון לבריאות וחולי 	<p>הבנת החשיבות של ניקיון אישי להרגשה טובה ולבריאות</p>	<p>1.3 היגיינה וניקיון הגוף</p>

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> תמונות רצף של הפעילויות השונות כלי רחצה וניקיון תמונות וסמלים מתאימים 	<ul style="list-style-type: none"> קבוצת עצמאות ללימוד המיומנויות השונות, הדגמה והתנסות. התאמת התמונה החסרה ברצף נתון, סידור רצף תמונות של המיומנות באופן הנכון הצגת תמונה של ילד עושה פעולה הקשורה לניקיון ומתחת תמונות של כלי רחצה, על התלמיד לבחור את כלי הרחצה המתאים. פאזל התאמת תמונת הפעולה לאביזרים המתאימים (ילד מתקלח- אמבטיה/ מגבת וסבון רחצה) מיון כלי הרחצה לפי הפעולות 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יציין ויבצע את רצף הפעולות בשירותים. התלמיד יציין ויבצע את רצף השלבים בשטיפת פנים ידיים וניגובם. התלמיד יציין ויבצע את רצף השלבים בצחצוח שיניים. התלמיד יציין ויבצע את רצף השלבים בסירוק שיער. התלמיד יזהה את כלי הרחצה בהם משתמשים בזמן שטיפת ידיים ופנים/ ניגוב, צחצוח שיניים, סירוק. התלמיד יציין ויבצע את רצף הפעולות בשירותים. 	<p>פיתוח העצמאות</p> <p>בביצוע פעולות הקשורות לניקיון אישי: שירותים, שטיפת ידיים/ פנים וניגובם, צחצוח שיניים, סירוק.</p> <p>(המטרה מתמקדת בהקניית המיומנויות תוך תיווך הולך ופוחת)</p>	<p>1.3 היגיינה וניקיון הגוף</p>
<ul style="list-style-type: none"> מאכלים סמלים- טעים לי/ לא מצגת ללימוד חשיבות האכילה והשתייה לגוף- נכון/ לא נכון 	<ul style="list-style-type: none"> חשיפה למאכלים שונים בזמני ארוחות תוך שימוש באמירה "טעים לי/ לא טעים לי" מיונים של מאכלים ותמונות משחק נכון/ לא נכון ביחס לשאלה מדוע אוכלים ושותים? 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יטעם מאכלים שונים. התלמיד יבטא העדפה למזונות אהובים. ימיין מזונות שאוהב / לא אוהב. התלמיד יקשר את חשיבות האכילה והשתייה לחיזוק הגוף, לגדילה ולהתפתחות (אוכלים כדי לגדול, שיהיה לנו כוח, כי זה טעים). 	<p>הכרת חשיבות התזונה לחיזוק הגוף.</p> <p>פיתוח יכולת הבחירה/ העדפה בהקשר למזון.</p>	<p>1.4 אורח חיים בריא</p>

תכנית הוראה לשכבה א-ב- חינוך מיני חברתי

2 התחום החברתי- תפקודי

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> דיסק "החברים של יעל"- שיר: "הגוף שלי הוא רק שלי". תמונות גוף של התלמידים. שימוש בתמונות מס: 17 א', 17 ב' מתוך: "ערכת תמונות להתפתחות מינית חברתית"/ רנית ארגמן. תמונות אוניברסאליות- לשירותים. תצלומי תלמידי הכיתה. 	<ul style="list-style-type: none"> בחירת תמונת הגוף האישית ואמירת הסיסמה: "הגוף שלי הוא רק שלי". לימוד הכללים והמחשתם בסיטואציות שונות באמצעות המחזה (של המורות) ו/או תמונות שימוש בסיפורים חברתיים המתארים סיטואציות הקשורות למרחב אישי מיון תמונות של שמירה / חדירה למרחב אישי- מותר /אסור מיון תמונות המתארות סיטואציות של חדירה למרחב אישי- למותר ואסור לפי המקום/ המצב (למשל: הורדת חולצה אצל רופא/ הורדת חולצה בחצר) תמונה אחת של מרחבים שונים (שירותים/ חצר/ כיתה/ בית/ חדר פרטי/ חדר רופא/ סלון וכו...) והצבת דמויות בסיטואציות שונות במיקום המתאים. תמונות אוניברסאליות תלויות על דלת התא המתאים בשירותים התאמת תצלומי תלמידי הכיתה לסמלים המתאימים: בן/בת. 	<p>התלמיד יזהה את המונח "פרטי" = שלי, שייך לי.</p> <p>התלמיד יקשר את משמעות המילה "פרטיות" לגופו- "הגוף שלי הוא פרטי שלי": לא נוגעים בגוף של האחר ללא רשות, לאחרים אין רשות לגעת בגוף שלי לא בהסכמתי.</p> <p>התלמיד יכיר את המושג מרחב אישי ואת כללי המרחב אישי: "המרחב האישי הוא פרטי", "אפשר לחדור למרחב האישי כשמבקשים, כשלוחצים יד, בביקור אצל רופא, ועוד".</p>	<p>הכרות עם כללים ונורמות התנהגות הקשורות לגוף</p>	<p>2.1 כללים ונורמות התנהגות</p>
		<p>התלמיד יבחין בין שירותי בנים לשירותי בנות ויכנס לתא המתאים.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> שימוש בתמונות מס: 16 ב', 22 א', 15 א', 14 א', 15 ב', 14 ב', 21 ב', 21 א' מתוך: "ערכת תמונות להתפתחות מינית חברתית"/ רנית ארגמן. 	<ul style="list-style-type: none"> מיון תמונות של מקומות פרטיים וציבוריים הצגת תמונות ותיאורן ע"י התלמיד מיון תמונות התנהגות מותרת / אסורה בהתאם למקום הצגת תמונה למשל "ילד בלי בגדים" ושיוכה למקומות המתאימים 	<p>התלמיד יבחין בין "מקום פרטי" ו"מקום ציבורי" בהקשר לגופו- מקלחת/שירותים/המיטה שלי- כיתה/ביה"ס/בית-סלון/ גן משחקים.</p>	<p>פיתוח הסתגלות חברתית והתנהגות מותאמת מקום וסיטואציה</p>	
		<p>התלמיד ימין תמונות/מילים של מקומות פרטיים וציבוריים.</p> <p>התלמיד יבחין בין התנהגות מותרת להתנהגות אסורה: מותר לי לגעת בגוף שלי במקום פרטי, לא לגעת בעצמי (להכניס ידיים למכנסיים) בחברה/בציבור, כיסוי חלקי גוף בבגדים (לא להרים חולצה, להוריד מכנסיים, להתפשט.</p>		

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<p>חוברת- להתבגר ב"שלום"/ בי"ס ניסויי ממ"ד שלום, חינוך חברתי מיני, חלק א' פרק שני- "מעגלי קרבה" תכנית "מעגלים"</p>	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בתוכנית מעגלים חברתיים כמודל תוך התאמה לתלמידים (התייחסות בשלב ראשון רק למעגל הזרים ולמעגל הפרטי) מיון תמונות בהתאם למעגלים השונים(ע"מ 15-20 בחוברת) ושימוש בתמונות אישיות. התייחסות למגע, מידת אימון ורמת שיח (אני- אנשים מוכרים- אנשים זרים). שימוש בתמונות המתארות סיטואציות שונות תיאורי מקרה משחק תפקידים יישום הנלמד באופן שוטף במהלך היום. לימוד התנהגות מותאמת להבעת שמחה וקרבה לאנשי צוות/ תלמידים: נתינת כף, אמירת שלום. 	<p>התלמיד יזהה את עצמו- "אני". המעגל הפרטי.</p> <p>התלמיד יכיר את המושגים "זר" ו"מוכר".</p> <p>התלמיד יזהה את האנשים השייכים למעגלים השונים (זר/ מוכר/ משפחה/ אני) .</p> <p>התלמיד יציין את מידת הקרבה / מגע בינו לבין בני משפחה/ זרים/ אנשים מוכרים.</p> <p>התלמיד יבחר את הדרך המקובלת להגיב לסיטואציה חברתית נתונה במעגלי הקרבה השונים.</p> <p>התלמיד יבחר בדרך המקובלת ליזום קשר חברתי.</p>	<p>הכרת המעגלים החברתיים: פרטיות, מרחק חברתי ודרגות קרבה (אנשים זרים ומוכרים)</p>	<p>2.2 מעגלים חברתיים</p>

תכנית הוראה לשכבה א-ב – חינוך מיני חברתי

3 התחום הרגשי

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<p>ספר "מותר לכעוס". - גלגל מצב רוח עם חץ מסתובב. -מראה. -שירי רגשות.</p>	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בתמונות המתארות סיטואציות רגשיות. (יום הולדת, מריבה, מחלה של חבר, בלון מתפוצץ, בילוי משפחתי). שימוש במצבים אותנטיים בחיי הכיתה וניתוחם בהתאם לרגשות ולתגובות השונות. הדגמת רגשות בפנטומימה מול מראה. הפניית תשומת הלב למצבי רוח ורגשות בזמן אמת. 	<p>התלמיד יזהה וישיים את הרגשות עצוב/ שמח/ כועס/ מתרגש.</p>	<p>פיתוח הדימוי העצמי, הכרות עם רגשות והעמקת המודעות אליהם.</p>	<p>3.1 התפתחות רגשית</p>
		<p>התלמיד ימליל את רגשותיו בהתאם לסיטואציה.</p>		
		<p>התלמיד ימין רגשות נעימים ולא נעימים.</p>		
		<p>התלמיד ילמד דרך התנהגות מקובלת בזמני כעס/ תסכול / שמחה.</p>		
		<p>התלמיד יקשר בין סיטואציה לבין רגש הולם (סיבה ותוצאה).</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> מתן לגיטימציה ועידוד לשונות ולייחודיות האישית בפעילויות השונות המתייחסות להעדפה ובחירה. לדוגמה כל משתתף מראה את תמונתו ואומר: "שמי...", "אני אוהב לאכול...", "לעשות... וכו'." הצגת חפצים / שירים וכד' מועדפים של התלמידים ובקשה לקשר לילד המתאים. 	<p>התלמיד יבחר ויציין את העדפותיו כדוגמת: צבע, פעילות, משחק, בילוי משפחתי, מאכל וכו' האהוב/ מועדף עליו.</p>	<p>פיתוח המודעות להעדפה אישית.</p>	

תכנית הוראה לשכבה ג-ד – חינוך מיני חברתי

1. התחום הבריאותי- גופני

יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים	מטרות	יעדים	הצעות לפעילויות	אמצעים רלוונטיים
1.1 התפתחות גופנית ומינית	הכרת השינויים ההתפתחותיים בתהליך הגדילה	התלמיד יזהה וישיים את רצף הגדילה של גוף האדם לאורך מעגל החיים.	<ul style="list-style-type: none"> שימוש ברצף תמונות של דמויות לבושות. שימוש בתמונות אישיות לאורך חייהם ומיקום התמונות על פני הרצף ההתפתחותי. 	<ul style="list-style-type: none"> תמונות של רצף התפתחות של בנים ובנות, תמונות וסמלי pcs
		התלמיד יבחין בין רצף הגדילה של בן לעומת בת לאורך מעגל החיים תוך הדגשת הדומה והשונה ביניהם.	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בשני רצפי תמונות של התפתחות וסידור ברצף/ הבחנה בין תמונות שמשתייכות לכל אחד מהרצפים. 	<ul style="list-style-type: none"> תמונות מתוך: "ערכת התפתחות והתנהגות מינית/ רונית ארגמן
	הבנת השינויים ההתפתחותיים בתהליך ההתבגרות	התלמיד יזהה / ישתמש במושגים הלקוחים מעולם התוכן של רצף הגדילה וההתפתחות: תינוק/ת, ילד/ה, נער/ה, גבר/ת, זקן/ה.	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בפרטי לבוש בגדלים שונים ושיוכם לרצף הגדילה (נעל של תינוק, בגד גוף, מגבעת, ג'קט...) 	<ul style="list-style-type: none"> תמונות של התלמידים מהעבר ומההווה.
		התלמיד יזהה וישיים את איברי הגוף ומאפייניו כולל איברי המין.	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בדגם גוף האדם והתאמת כרטיסיות לשמות האיברים דפי עבודה- התאמת תמונה של האיבר/שם האיבר למיקומו בגוף. 	<ul style="list-style-type: none"> פרטי לבוש מוחשיים/מצולמים והתאמתם לבובות/ תמונות של תינוק, ילד, נער, מבוגר, זקן.
		התלמיד יבחין בשינויים החלים בגוף בגיל ההתבגרות.	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בתמונות רצף הגדילה ללא בגדים (בנים ובנות בנפרד) התייחסות ללבישת גזיות וחזיות במקרה הצורך. 	<ul style="list-style-type: none"> דגם של גוף האדם וכרטיסיות של שמות האיברים. דפי עבודה- התאמת תמונה/ שם האיבר למיקומו בגוף.

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<p>תצלומים של התלמידים / סמלים/ תבניות לוגו-גראפיות של מיומנויות/ יכולות מוטוריות.</p> <p>מרחבי פעילות מוטורית.</p>	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בתצלומים מפעילויות שונות בהם משתתפים התלמידים, לצורך בחירת העדפות וקיום שיח לגבי השונות/ הדמיון/ המבחר הקיים. שימוש בסמלים/ תבניות לוגו-גראפיות לציון תחומי עניין/ העדפות המתייחסות ליכולות הגופניות. פעילות חווייתית בה התלמידים מתנסים בתחום אותו כל תלמיד בחר. התייחסות למיומנויות מוטוריות בתפקודי היומיום. (לשחק עם חברים, להתרחץ, לטייל בשכונה) 	<p>התלמיד יתאים/ ידגים/ יספר על הישגים האישיים בתחום היכולות הגופניות (שחיה, ריצה, קפיצה) ויצוין את העדפותיו בהתאם.</p>	<p>פיתוח המודעות ליכולות הגופניות והעלאת תחושת המסוגלות האישית.</p>	<p>1.2 דימוי גוף</p>
	<ul style="list-style-type: none"> התלמידים יציאו מתוך קופסא תמונה של מיומנות גופנית כלשהי ויצטרכו לציין למי היא מתאימה/ מי בחר בה. 	<p>התלמידים מזהים על פי אפיון/ מיומנות/ תחום עניין במי מחבריהם מדובר.</p>	<p>הבחנה בשוני ביכולות האישיות</p>	
<p>נייר מגבת, סבון, מברשת ומשחת שיניים, טישו, מברשת שיער, דיאודורנט, מראה.</p>	<ul style="list-style-type: none"> סידור רצף תמונות המתארות את שלבי הפעילות. ביצוע תוך הקפדה על רצף הפעילויות, תוך שימוש בתומכי זיכרון באמצעות התמונות/ תיווך פיזי או מילולי. 	<p>התלמיד יבצע מיומנויות של ניקיון אישי/ טיפוח אישי (צחצוח שיניים/ שטיפת פנים וידיים/ קינוח אף/ סירוק שיער/ שימוש בדיאודורנט) תוך הקפדה על רצף הפעולות בניווט אישי.</p>	<p>ביסוס מיומנויות עצמאיות הקשורות לניקיון אישי.</p>	<p>1.3 היגיינה וניקיון הגוף</p>
<p>אתר 'גי'נג'ים'- "היגיינה"</p> <p>אפליקציית- "papi-bath"</p> <p>אפליקציית "תיבת כישורי חיים"</p>	<ul style="list-style-type: none"> שימוש בתיאורי מקרה הלקוחים מחיי התלמידים שימוש בתיאורי מקרה המוצגים באתר ג'ינג'ים ניתוח מקרים ע"י קיום דיון והשוואה בין מצב היגייני ולא היגייני תוך התייחסות להשפעות החברתיות הכרוכות בכך. הדגשת הסיבה וההקשר לקיום הרגלי הניקיון השונים. 	<p>התלמיד יצוין את הסיבה וההקשר לצחצוח שיניים, רחיצת פנים וידיים, סירוק שיער, שימוש בדיאודורנט (נקי/ מלוכלך, הרגשה נעימה/ לא נעימה) תוך התייחסות להרגשה הנעימה הנלווית לכך.</p>	<p>הגברת המודעות לשמירה על היגיינה אישית</p>	
<p>בגדים אישיים</p> <p>תמונות/ סמלים המייצגים אירועים שונים בהקשר להחלפת בגדים</p> <p>תיק/ ארון אישי.</p>	<ul style="list-style-type: none"> התייחסות למצבים בהם התלמיד נדרש ללבוש/ לפשוט בגדים: להתלבש לאחר שחייה בבריכה (המקום- מלתחה), להתפשט לפני מקלחת (חדר אמבטיה), להתלבש לבית הספר (חדר פרטי סגור), למדוד בגדים בחנות (תא הלבשה), להיבדק אצל רופא (חדר רופא בנוכחות הורה), להתלבש אירוע/ הופעה (חדר פרטי/ שירותים) ניווט לפנייה באופן אישי ועצמאי לארון/ תיק אישי בעת הצורך להחלפת בגד וביצוע ההחלפה במרחב פרטי. 	<p>התלמיד יציין מצבים בהם נדרש להחליף בגדים, תוך ציון הסיבה ומקום הולם לעשות זאת.</p>		

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none">מאכלים/ משקאות מוחשייםתמונות מצולמות+ תבניות מילים/ סמלים של שמות המאכלים.תמונות מצולמות+ תבניות מילים/ סמלים של מצבים שונים הדורשים הרגל אכילה/ שתייה נתון.דברי מתיקה, מאכלים עתירי שומן (צ'יפס/ ממתקים)- כמייצגים מאכלים לא בריאים.פירות, ירקות כמייצגים מאכלים בריאיםמיצים/ משקאות למיניהם.	<ul style="list-style-type: none">מיון מאכלים/ משקאות מוחשיים לבריאים/ לא בריאים.התאמת כרטיסיות מילים+ תמונות.התאמה בין סיטואציה נתונה בשגרת היום להרגלי אכילה/ שתייה- שימוש בתצלומים/ תמונות/ תיאורי מקרה/ מצבים אותנטיים.הדגשת העובדה כי לא כל מה שטעים בהכרח בריא שיקוף התפריט האישי / העדפות אישיות והתייחסות למינון של מזונות שאינם בריאים.	<ul style="list-style-type: none">התלמיד ימין מאכלים לבריאים/לא בריאים.התלמיד יבחין בין מאכלים בריאים/ לא בריאים למאכלים טעימים/ לא טעימים לו.התלמיד יקיים הרגלי אכילה ושתיה בהתאמה לתנאים סביבתיים ולהשפעתם.(סדר יום, טמפ', שהייה בשמש, פעילות גופנית).התלמיד יבחר מההיצע המוגש בארוחה וייקח לצלחתו האישית מזון מגוון בכמויות מבוקרות המתאימות לו.	<p>הקניית החשיבות לשמירה על בריאות ומראה הגוף כחלק מדימוי גוף חיובי</p> <p>טיפוח המודעות והאחריות האישית להרגלי אכילה רצויים כחלק מאורח חיים בריא</p>	<p>1.4 אורח חיים בריא</p>

תכנית הוראה לשכבה ג-ד – חינוך מיני חברתי

2 התחום החברתי- תפקודי

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> • דגם של בן+ בת • פרטי לבוש תחתונים (גופיה, גזייה, חזיה, תחתונים, מכנסיים, חצאית, חולצה...) • אירועי מקרה למצבים חברתיים העוסקים בפרטיות. • אפליקציית "תיבת כישורי חיים" 	<ul style="list-style-type: none"> • פעילות זו תערך בקבוצות ייחודיות של בנים ושל בנות ובהתאמה יעשה שימוש עם דגם של בן/ בת והלבשתם בפרטי לבוש תחתונים ועליונים. • שימוש ברצף תמונות המדגים רצף פעולות להתנהלות בשירותים, תוך שמירת הפרטיות. • ניתוח אירועים בקבוצה והעלאת רעיונות לפתרון • אפליקציית "תיבת כישורי חיים" 	<p>התלמיד יבחין (זיהוי/ שיום/ התאמה/ מיון) בין פרטי לבוש תחתונים ועליונים, תוך התייחסות להבדל בין בנים ובנות.</p> <p>התלמיד יקיים הרגלי שמירת פרטיות בעת החלפת בגדים ובשירותים.</p> <p>התלמיד יזהה ויצוין את הבעיה העולה במקרה חברתי נתון ביחס לאי שמירת הפרטיות, תוך התייחסות לדרכי פתרון חלופיים.</p>	<p>הבנת חשיבות לשמירה על צנעת הגוף.</p>	<p>2.1 כללים ונורמות התנהגות במעגלים החברתיים השונים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • אתר "בין חברים" / מט"ח • שיר 'מגעים חברתיים' / ליאת מ. בי"ס רעות ("כשפוגשים חבר, מה עושים? לוחצים לו יד ושלום אומרים...") • אפליקציית "תיבת כישורי חיים" 	<ul style="list-style-type: none"> • שימוש במדרשי תמונה/ סרטונים/ תיאורי אירוע הקשורים למצבים חברתיים בהם ישנו מגע פיזי והתלמיד צריך לקבל החלטה איך לנהוג. • שימוש במעגלי הפנמה לצורך קיום דיון קבוצתי וניתוח משווה בין סיטואציות. 	<p>התלמיד יבחין בין סוגי מגעים "מגע נעים"/ "לא נעים".</p> <p>התלמיד יציין התנהגות פיזית מקובלת (חיבוק/ נשיקה/ מגע...) בינו ובין הזולת הנמצא במעגלים החברתיים השונים.</p> <p>התלמיד יזהה מצבים בהם עליו לסרב ע"י אמירת "לא" למגע שאינו הולם.</p>	<p>הקניית ידע ביחס לזכותו של הפרט לקבל החלטות הנוגעות לו ולגופו תוך שמירה על מוגנותו.</p>	

תכנית הוראה לשכבה ג-ד – חינוך מיני חברתי

3 התחום הרגשי

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> • תצלומים משגרת חיי ביה"ס • סיפורי מקרה משגרת חיי ביה"ס • גלגלת מצב רוח עם חץ מסתובב. • כרטיסיות סיטואציה שונות 	<ul style="list-style-type: none"> • שימוש בתצלומים משגרת חיי הכיתה וביה"ס ועידוד התלמידים לתאר ולשתף בהרגשה שליוותה אותם בעת האירועים. • ניתוח תיאורי מקרה המערבים מצבים חברתיים ורגשות. • כרטיסיות מתאים/ לא מתאים להתמודדות עם רגשות בסיטואציות שונות. 	<p>התלמיד יזהה וישיים את הרגשות: מאוכזב/ מרוצה, מבולבל/חושש/לחוץ/רגוע, מתגעגע/ מצפה, אוהב/מחבב, נעלב</p>	<p>פיתוח הדימוי העצמי הבעת רגשות</p>	<p>3.1 התפתחות רגשית</p>
		<p>התלמיד יתאר את רגשותיו ביחס לאירוע נתון בזמן אמת או לאחוריו.</p>		
		<p>התלמיד יתאר את רגשות חבריו ביחס לאירוע שחוו.</p>		
		<p>התלמיד יתאר אפשרויות מתאימות להתמודדות במצבי כעס/ לחץ/ תסכול/ שמחה/ קושי.</p>	<p>התמודדות עם רגשות</p>	

בי"ס רעות- פ"ת

תכנית הוראה לשכבה ה-ו – חינוך מיני חברתי

1. התחום הבריאותי- גופני

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> תמונות מס' 1 א', 2 א', 1 ב', 2 ב' (רצף גדילה בלבוש וללא לבוש- פרטני). 7 א', 7 ב', 8 א' 8 ב'. בערכת התפתחות והתנהגות מינית/ רונית ארגמן <p>עיבוד מעגלי הפנמה בנושא שינויים בגיל ההתבגרות- חוברת: "להתבגר בשלום" חינוך חברתי ימיני, פרק 6, חלקב'- בי"ס ניסויי ממ"ד "שלום", פ"ת</p>	<p>עקרונות פעולה:</p> <ul style="list-style-type: none"> העיסוק בשכבת הגיל הזו יהיה בקבוצות נפרדות שלבנים ובנות, כיתתית/ שכבתית עלפי שיקול דעת. הקפדה על כך שבכיתה לא מראים תמונות של עירום מכיוון שמדובר במרחב הציבורי- מה שיכול לתת לגיטימציה להתנהגויות לא נורמטיביות. רק במפגש פרטני במרחב שאינו ציבורי (חדר טיפול אינטימי) ניתן להראות תמונות של עירום- גם כאן רק במקרים רלוונטיים ולא בכלל המקרים אשר שם הדבר יכול להוביל להצפה מינית. <p>הצעות לפעילות:</p> <ul style="list-style-type: none"> השוואה בין תמונות של ילד ומתבגר. מיון תמונות סידור רצף תמונות גדילה 	<p>התלמיד יזהה וישיים את השינויים הגופניים בגיל התבגרות, תוך התייחסות לקצב האישי. (בנים/ בנות- גובה, פצעי בגרות, צמיחת שדיים, צמיחת שיער.</p> <p>בנות- הופעת הווסת, בנים- זקפה/ קרי לילה)</p> <hr/> <p>התלמיד ימין תמונות של שינויים גופניים תוך התייחסות לשוני בין בנים לבנות</p>	<p>הכרת השינויים ההתפתחותיים בתהליך הגדילה</p>	<p>1.1 התפתחות גופנית ומינית</p>

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<ul style="list-style-type: none"> תמונות אישיות של תינוק ילד ומתבגר (כיום) סיפורים חברתיים וסיפורי חוויות אישיות. תמונות של ילד המתאים פרטי לבוש לגילו לילד שאינו 	<ul style="list-style-type: none"> הפעלת מעגלי הפנמה בעקבות חוויות העולות מתמונות/ ספורים חברתיים חוויות אישיות בסוגיית ההתפתחות הגופנית. ניתוח והתייחסות לתמונות של הופעה חיצונית הולמת/ לא הולמת לגיל. תיעוד חוויות חברתיות המאפשרות עיסוק בתכנים העוסקים בדימוי גוף. 	<p>התלמיד יתייחס לסיפור אירוע/ תמונה אשר עוסקים בגילוי השינוי הגופני הנדון.</p>	<p>קבלת מראה הגוף הבוגר</p> <p>העמקת הכרת הדומה והשונה, תוך התייחסות לקצב התפתחות שונה ולשינויים הרמונאליים</p>	<p>1.2 דימוי גוף</p>
<ul style="list-style-type: none"> (סבון, סבון פנים, דיאודורנט, לק, ...) חטיבה שלום- חלק א'. ספור מקרה על הזעה. 	<ul style="list-style-type: none"> התאמה בתמונות בין המוצר לפעולת הטיפול האישי. מיון פעולות טיפוח והיגיינה בהשוואה בין בנים לבנות. התנסות בשימוש במוצרי היגיינה (דיאודורנט, גילוח, קרם גוף, בושם, סרטים לשיער, תחבושות, תחתוניות, קרם לשיער) ניתוח מקרים והעלאת דרכי פתרון לגבי סיטואציות חברתיות הקשורות למצבי דחייה/ קרבה בעקבות שמירה/ אי שמירה על היגיינת הגוף. 	<p>התלמיד יתאים מוצרי היגיינה וטיפוח הגוף למצבי טיפוח/ טיפוח אישי שונים ויעשה בהם שימוש הולם.</p> <p>התלמיד יציין מתי וידגים איך משתמשים בכל אחד ממוצרי הטיפוח וההיגיינה.</p> <p>בנות: (טיפול בווסת)</p> <p>התלמידה תציין כיצד ובמה עליה להשתמש בעת הוסת (תחבושות/ תחתוניות), ותפעל עפ"י רצף פעולות החלפה וניקיון אישי.</p> <p>התלמידה תודיע בדרך הולמת לצוות הכיתה כי קבלה ווסת (ותנהל רישום לגבי זמני הופעת הווסת).</p> <p>התלמידה תשתף בתחושות הנלוות לקבלת הווסת: כאב, חוסר נעימות, ותציין כיצד היא מתמודדת עמן.</p>	<p>הקניית מיומנויות, הרגלים ומודעות לטיפול וטיפוח אישי.</p> <p>בנות: הכרות עם הופעת הווסת ומשמעותה</p>	<p>1.3 היגיינה וניקיון הגוף</p>

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<p>קלסר כישורי חיים לחינוך היסודי/ תכנית ליבה- משרד החינוך/ שפ"י- ע"מ 33-35</p>	<ul style="list-style-type: none">• הכנת כריך מגוון , הכנת סלטים שונים בארוחת הבוקר.• מיון מאכלים על פי פירמידת המזון.• בניית תפריט ארוחת בוקר לשבוע ימים בהתאמה לקבוצת המזון השונות .• שימוש בסיפורי מקרה מחיי התלמידים להמחשת סוגיות הקשורות להשפעות של הרגלי אכילה/ שתיה שונים.• שימוש בסיפורים/ קטעי מידע קיימים לצורך הבנת הקשר בין הרגלים ובריאות.	<p>התלמיד יציין מהם רכיבי התזונה (פחמימות, שומנים, חלבונים, ויטמינים ומינרלים) וישייך מאכלים שונים לקבוצת המזון המתאימה.</p> <p>התלמיד יציין מהן ההשפעות החיוביות/ השליליות כתוצאה מצורות שונות של אכילה/ שתיה (תחושת חולשה/ חוזק, חולי/ בריאות, השמנה, כאבי ראש, כאבי שיניים...)</p>	<p>הקניית הרגלים בתזונה נכונה תוך פיתוח מודעות ואחריות אישית לסוגיית ההשמנה, בריאות והתפתחות הגוף.</p>	<p>1.4 אורח חיים בריא</p>
<p>תצלומים של התלמידים בפעילויות ספורטיביות שונות במסגרת השתתפותם בחוגים, בהפסקות, בשיעורי ספורט ותנועה. תצלומים של התלמידים בפעילויות ספורטיביות שונות בבילויים משפחתיים.</p>	<ul style="list-style-type: none">• שימוש בתצלומים של התלמידים בפעילויות שונות במסגרת השתתפותם בחוגים (ספיבק; חדר כושר, שחיה/ כדורגל/ אתגרים: רכיבה על אופניים, טיפוס על חבלים/ רכיבה על סוסים), שיעורי ספורט, הפסקות פעילות: משחקי כדור, אופניים, משחקים חברתיים- כדוגמת תופסת...)- מיון לקבוצות, להעדפות לתחומים.• פיתוח שיח קבוצתי לגבי הלגיטימציה שיש לתת להעדפות שונות של תלמידים שונים .	<p>התלמיד יציין מהן הפעילויות הספורטיביות המועדפות עליו מתוך מבחר הזדמנויות הלמידה בהן הוא מתנסה בשגרת חיי ביה"ס והמשפחה.</p>	<p>פיתוח המודעות להעדפות ספורטיביות .</p>	

תכנית הוראה לשכבה ה-ו – חינוך מיני חברתי

2 התחום החברתי- תפקודי

אמצעים רלוונטיים	הצעות לפעילויות	יעדים	מטרות	יחידות לימוד מפרט נושאים תכנים ומושגים
<p>תוכנית הוראה בחינוך חברתי מיני – 'צוהר לטוהר' מחוז חיפה.</p> <p>דגם מעגלים מלבד</p> <p>תמונות המציגות את נושא ה-ציבורי ופרטי- מתוך: ערכת התפתחות והתנהגות מינית/ רונית ארגמן - 16 ב', 15 ב', 16 א', 18 ב', 18 א', 13 ב', 22 ב'. 21 ב'.</p> <p>להתבגר ב"שלום"- חלק ב' עמ' 30-57 – נושא חברות</p> <p>הצעות לפעילויות לקידום התפקוד החברתי-רגשי של ילדים בעלי ASD-יעל קמחי</p> <p>אתרים: "בין חברים"- מט"ח - "מדברים קומיקס"</p>	<ul style="list-style-type: none"> למידה הדרגתית – יציאה מהמעגל האישי והפרטי והרחבת המעגלים. שיח סביב כל מעגל מיון תמונות ושמות של אנשי הצוות, הדודים, המשפחה הקרובה, החברים במעגל החברתי המתאים. סיפורים חברתיים תרגול הקשבה, מרחב אישי, שיח, שפת גוף- יעל קמחי ספרון אישי מותאם (תיווך מילולי בסיטואציות חברתיות נדרשות) שירים, תבנית סיפורית, ניתוחי מקרה. חבילה עוברת עם משימות מותאמות. סימון המרחב הפרטי ע"י עזרים (חישוק חבל) וסימון המרחב הקבוצתי (חבל ארוך). משימות המתרגלות מרחב פרטי בתנועה (השמעת מוסיקה וכשנעצרת כננסים למרחב הפרטי) 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יתאר את המעגל האישי שלו (פרטים מזהים, פעילויות אהובות). התלמיד יבחין בין התנהגות במקום פרטי לבין התנהגות במקום ציבורי. התלמיד יתאים בין האנשים בסביבתו לקרבתם אליו במעגלים החברתיים. התלמיד יגדיר מהו חבר וישתמש בכלים אותם רכש ליצירת קשר חברי. התלמיד יציין וידגים דרכי תקשורת מקובלות עם חברים/ בני משפחה/ מכרים/ זרים, תוך שמירה על המרחקים האישיים ההולמים. התלמיד יציין וידגים דרכים בהם הוא מבטא אי שביעות רצון למגע / קשר שאינו הולם או אינו רצוי לו. 	<p>פיתוח וחיזוק מיומנויות וכישורים חברתיים במעגלי הקרבה השונים.</p> <p>הקניית נורמות והתנהגות מינית מתאימה</p>	<p>2.1 כללים ונורמות התנהגות במעגלים החברתיים השונים</p>
<p>החברים של יעל- הצגה + DVD החברים של יעל- הצעות לפעילויות בעקבות ההצגה. http://www.yaelfriends.com</p> <p>כישורי חיים –כיתה ב'- פעילויות 13-15 עמ' 43</p>	<ul style="list-style-type: none"> החברים של יעל- שירים וצפייה בווידיאו- הדגשת המסרים בשיר צפייה בהצגה- הצגת מקרה אישי של יעל ולמידת לקחים. דו"סו- סיפורים- שמירה על פרטיות הגוף. מיון היגדים לקופסאות/תיקיות "נעים לי" "לא נעים לי", "מתאים", "לא מתאים" סיפורי מקרה 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יציין מקרים שבהם מותר ורצוי לדחות נגיעות לא רצויות התלמיד יבחין בין נגיעות לגיטימיות ורצויות לבין נגיעות נעימות אך לא רצויות התלמיד יציין תחושות שמרגישים במצב לא נעים ("הקול פנימי"- פחד, בלבול, אסור) התלמיד יציין דרכים להתמודדות עם מקרים לא נעימים (למי פונים, איך מבטאים- סמל/ שיח) 		

תכנית הוראה לשכבה ה-ו – חינוך מיני חברתי

3 התחום הרגשי

מטרות	יעדים	הצעות לפעילויות	אמצעים רלוונטיים
פיתוח הדימוי העצמי הבעת רגשות	התלמיד יתאר את הרגשות של הדמויות בסיפור שקרא.	• משחק פנטומימה- המחזה ושיום של רגשות על פי אירועים נתונים (התבטל חוג איך אני מרגיש/ ההסעה איחרה להגיע...) • המחזת אירועים בעלי השתלשלות פנימית . • התאמת מצב הרוח לרגש של התלמיד/דמויות המתוארות בסיפור. • ניתוח אירועים בהפסקה, בכיתה, באירועים בביה"ס , שימוש בשיקוף הרגשות המלווים אירועים אלו והתנסות בדרכים מקדמות/ חלופיות להתמודדות עם הקושי.	סיפורי מקרה אודות מצבים חברתיים המלווים ברגשות – חוברת להתבגר ב"שלום"/ חלק א' סיפורים בנושא חברות.. דפי עבודה- התאמת אירוע לרגש כפי שמשקף בפני הילד.
	התלמיד יתאר את הקשיים בהם הוא מתמודד ביצירת קשרים חברתיים		
פיתוח המודעות להעדפה אישית סנגור אישי	התלמיד יעלה דרכים לפתרון קשיים במצבים חברתיים המערבים רגש ויתנסה בהם בסימולציות ובזמן אמת.		
	התלמיד יביע אי שביעות רצון כשהוא נמצא בסיטואציה מביכה/ מלחיצה... בדרך המתאימה לו- במלל: יציין "לא נעים לי" , בפנייה למבוגר...		